

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Dlaczego GORSZY, a nie ŻLEJSZY?

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Forma тзълѣжъш-, która miałaby obecnie postać ŻLEJSZY, najprawdopodobniej istniała przed wieloma wiekami, w czasach, gdy jeszcze Słowianie mówili wspólnym językiem, choć jest to tylko domysł - nie zachowała się i nie mamy jej potwierdzenia. Wiemy natomiast, że w zachodniosłowiańskiej grupie językowej żeńska forma stopnia wyższego dawnego przymiotnika *gorькъ (GORZKI), czyli forma *goŕьjъši (GORSZY), stosunkowo wcześniej zaczęła być używana w takim znaczeniu, jakie do dziś ma słowo GORSZY, czyli „bardziej zły”. Dlaczego tak? Dobre jest to, co słodkie, przyjemne, miłe - i odwrotnie: złe jest to, co gorzkie, nieprzyjemne, dokuczliwe. Zatem to, co było „bardziej gorzkie”, a więc „bardziej palące, bardziej piekące, bardziej dotkliwe”, było też „bardziej złe”, czyli GORSZE. Zaś sama forma GORSZY tak się zespoliła znaczeniowo z formą ZŁY, że jej genetyczne związki z przymiotnikiem GORZKI zupełnie przestały być odczuwane - tak dalece, że nawet gdy chcemy powiedzieć, że coś jest bardziej gorzkie od czegoś innego, używamy właśnie konstrukcji BARDZIEJ GORZKIE, a nie GORSZE.